

PROGRAMA

TEORIA I PRÀCTICA DE LA REDACCIÓ PERIODÍSTICA

Codi: 20693

Primer curs. Primer quadrimestre

Nombre de crèdits: 10

Professor: ANTONI REIG i MALLA

OBJECTIUS

L'assignatura té com a finalitat introduir a l'alumne a la teoria i la pràctica de l'escriptura periodística i als elements essencials que conformen l'exercici professional del periodisme. Per poder produir i analitzar críticament textos periodístics escrits cal adquirir coneixements sobre els procediments d'obtenció, escriptura i edició de la informació. La construcció de l'actualitat es fa a través d'un procés d'elaboració de la informació. I en aquest procés hi ha unes tradicions i existeixen unes últimes tendències, tant en premsa com en radio i televisió, que cal conèixer.

TEMARI

1.- La comunicació periodística.

Fets, notícies, informacions: de la realitat a la percepció de la realitat. Concepte de notícia i d'informació: context, text i estil de la informació. La notícia en els diferents mitjans: premsa, ràdio i televisió. El periodisme com a informació de l'actualitat: percepció periòdica, temàtica i jeràrquica de la realitat. El periodista com a intèrpret de l'actualitat. La selecció de la notícia. Avaluació i ordre jeràrquic de la informació. La portada: visió/versió del món. Funcions socials dels mitjans: informar, formar i entretenir.

2.- El procés de la informació.

Primera fase (pretextual): obtenció, anàlisi, selecció, inclusió, exclusió. Segona fase (textual): estructura jeràrquica del text. Tercera fase (supratextual): jerarquitització en l'espai/temps. Les rutines de producció: establiment de l'agenda temàtica. Objectivitat i subjectivitat: dades objectives, informació subjectiva. El groguisme, tara del periodisme.

3.- El text informatiu.

El lid, el cos, el seu lligam o continuïtat. Les sis preguntes o W. La piràmide de la notícia. Material principal i material secundari. Tipologia de la notícia. Titulació. Concepte i finalitats de la titulació. Funcions i models de títols, avantítols i subtítols. Elements. Tipus de titulars. Normes de titulació. El llenguatge informatiu: claretat, concisió i precisió. Llenguatge periodístic i llenguatge literari. Llegibilitat i comprensibilitat.

4.- Gèneres informatius i d'opinió.

Introducció general a la teoria dels gèneres periodístics en premsa, radio i televisió. La frontera entre els gèneres: "Els fets són sagrats (informació), els comentaris són lliures (opinió)". Informació, interpretació i opinió: fets, comentaris, judicis. Notícia, crònica, entrevista, reportatge, anàlisi, opinió. Els mitjans de comunicació com a generadors d'opinió.

5.- Temes, actors i escenaris. Les fonts informatives.

Tipologia de les fonts informatives. Identificació. Formes d'atribució. Ús de cites directes i indirectes. Rutines diàries: rodes de premsa, comunicats, sentències, entrevistes,...Les agències d'informació. Tipus d'agències. Els gabinets de premsa.

6.- Contextualització de la informació.

Projecció contextual de la informació. Ampliació del context dins del text. Contextualització zero. Del periodisme del què al del qui. Contextualització textual i supratextual. La interpretació formal: la crònica. Iconografia periodística. El paper de la fotografia, el seu valor informatiu. Relació text-fotografia. Infografia.

7.- Els models de periòdics.

Tipologia. Tendències actuals. Els models d'informatius radiofònics. Els models d'informatius televisius. Les normes d'estil a premsa, radio i televisió. El llibre d'estil: concepte, funció, característiques, estructura, tipus.

8.- Les noves tecnologies.

Incidència de les noves tecnologies en el periodisme escrit, radiofònic i televisiu. El periodisme a Internet. La informatització de les redaccions. Les innovacions a les telecomunicacions. Els conglomerats multimèdia. Les autopistes de la informació. Influència de les noves tecnologies sobre el procés informatiu.

9.- La funció del periodista.

Marc jurídic, social i polític del periodista. L'Estatut Marc de la Redacció de Catalunya. El Codi Deontològic. La clàusula de consciència.

PRÀCTIQUES

Les classes pràctiques es realitzaran a les aules informatitzades de la Facultat i consistiran en l'elaboració de textos a partir de notícies puntuals. Aquests textos seran debatuts i, si cal, reelaborats en posteriors classes pràctiques. Es prestarà especial atenció a la funció de la titulació i a la redacció del lid. La finalitat es adquirir les nocions bàsiques del llenguatge periodístic, aprendre l'estructura de la notícia, la manera d'obtenir la informació i l'atribució de les fonts informatives. En definitiva, assimilar i dur a la pràctica el programa teòric de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA

BORRAT, Héctor. El periódico, actor político. Gustavo Gili, Barcelona: 1989.

BURGUET, Francesc. Construir les notícies. Una teoria de la redacció periodística. Dèria, Barcelona: 1997.

COLOMBO, Furio. Últimas noticias sobre el periodismo. Manual de periodismo internacional. Anagrama, Barcelona: 1997.

FONTCUBERTA, Mar de. La noticia. Pistas para percibir el mundo. Paidós, Barcelona: 1995.

GOMIS, Llorenç. Teoría del periodismo. Cómo se forma el presente. Paidós, Barcelona: 1991.

GRIJELMO, Álex. El estilo del periodista. Taurus, Madrid: 1997.

LOPEZ, Manuel. Cómo se fabrican las noticias. Paidós, Barcelona: 1995.

NUÑEZ LADEVÉZE, Luis. Manual para periodismo. Ariel, Barcelona: 1991.

NUÑEZ LADEVÉZE, Luis. Introducción al periodismo escrito. Ariel, Barcelona: 1995.

TUBAU, Iván. Periodismo oral. Hablar y escribir para radio y televisión. Paidós, Barcelona: 1995.

TUCHMAN, Gaye. La producción de la noticia. Gustavo Gili, Barcelona: 1983.

AVALUACIÓ

La nota final de curs sortirà del promig de dues notes: una corresponent a un exàmen sobre la part teòrica de l'assignatura, que es farà a finals del quadrimestre; i l'altre, serà la nota del conjunt dels exercicis pràctics realitzats. Cada pràctica serà avaluada i el total d'aquestes notes donarà la puntuació final d'aquesta part de l'assignatura.

Per aprovar Teoria i Pràctica de la Redacció Periodística cal haver aprovat la part teòrica i la pràctica. Si s'ha suspès una de les dues parts hi haurà que repetir l'exàmen de la part suspesa.

Estan obertes les portes als alumnes que vulguin millorar nota. Hi ha la possibilitat d'efectuar exercicis complementaris o un nou exàmen, que en cap cas perjudicaria la puntuació ja obtinguda.

